

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Крижановського Валерія Олеговича «Розвиток професійно-важливих якостей особового складу національної гвардії України засобами спорту і фізичної підготовки», поданої з метою присудження йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Дисертація Крижановського Валерія Олеговича «Розвиток професійно-важливих якостей особового складу національної гвардії України засобами спорту і фізичної підготовки» є актуальною завершеною самостійною науковою кваліфікаційною працею, яка має теоретичне та практичне значення та відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та Наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами), й може бути рекомендованою до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Актуальність обраної теми

На тлі військової агресії проти України першочерговими є завдання підвищення рівня різних аспектів підготовленості особового складу силових структур, відповідальних за обороноздатність країни. Динамічні та швидкозмінні умови, які пов'язані з сучасною війною, виявили цілу низку проблем підготовки солдатів та офіцерів для ефективного виконання специфічних завдань. Традиційні підходи та практики щодо змісту професійної, загальної та спеціальної фізичної підготовки у силових структурах вимагають вдосконалення, оптимізації, а інколи й цілковитого перегляду для відповідності сучасним викликам у сфері безпеки й оборони. Таким чином, наукові дослідження цієї тематики безумовно стають пріоритетними, з високим рівнем актуальності та потенційною практичною значущістю.

На сьогодні вплив професійно важливих якостей на ефективність діяльності окремих силових структур України є предметом дослідження різних авторів (Курченко С. М., 2021; Мельніков А., 2022; Кіричевська Е., 2024 та ін.). Традиційно вивчають її особливості фізичної підготовленості військовослужбовців в Україні і за кордоном (Жембровський С., 2021; Одеров А., 2022; Романчук О., 2024).

Поряд з іншими силовими структурами особовий склад Національної гвардії України виконує низку важливих завдань пов'язаних з особливо високим рівнем фізичного та психічного навантаження. Слід проте зазначити, що не систематизовані дані щодо характеристики рухової активності, яка сприяє формуванню провідних професійно-важливих якостей у особового складу Національної гвардії чи працівників Міністерства внутрішніх справ не дозволяють встановити, які професійно-важливі якості корелюють із показниками психофізичної підготовленості.

Недостатньо вивченими залишаються й ефективні підходи відбору особового складу для призначення на офіцерські посади для подальшого виконання важливих завдань у секторі оборони.

Зазначені положення актуалізують обрану здобувачем тему дослідження.

**Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій,
сформульованих у дисертації, їх новизна**

Мета роботи – удосконалити психофізичну підготовку особового складу Національної гвардії України

Завдання дослідження:

1. Виявити характеристики психофізичної підготовки, яка сприяє формуванню провідних професійно-важливих якостей особового складу структур сектору безпеки й оборони України.

2. З'ясувати професійно-важливі якості та чинники, які обумовлюють формування психофізичної підготовленості особового складу Національної гвардії України для здійснення ними ефективної військово-професійної діяльності.

3. Визначити рівні сформованості професійно важливих психофізичних якостей особового складу Національної гвардії України.

4. Обґрунтувати зміст і структуру технології розвитку професійно-важливих якостей курсантів закладів вищої освіти Національної гвардії України засобами спорту та фізичної підготовки.

5. Оцінити прогностичну ефективність технології розвитку професійно-важливих якостей курсантів закладів вищої освіти Національної гвардії України.

Об'єкт дослідження – психофізична підготовка працівників структур сектору безпеки й оборони України.

Предмет дослідження – засоби та методи психофізичної підготовки особового складу Національної гвардії України.

Робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків та списку використаної літератури. Загальний текст дисертації викладено на 223 сторінках друкованого тексту, із них – 196 сторінок основного тексту. Дисертаційну роботу ілюстровано 7 рисунками, масиви даних згруповані в 52 таблицях. У роботі використано 199 літературних джерел, із яких 103 – латиницею.

У *вступі* подано загальну характеристику дисертації: обґрунтування актуальності обраної теми дослідження; мета і завдання роботи відповідно до об'єкта та предмета дослідження; методологія та перелік використаних наукових методів дослідження; наукова новизна та практичне значення отриманих результатів; особистий внесок здобувача; апробація матеріалів дисертації; кількісні характеристики публікацій здобувача за темою дисертації; структура роботи та її загальний обсяг.

У *першому* розділі «Психофізична підготовка працівників структур сектору безпеки й оборони України» автором проаналізовано дослідження щодо особливостей фізичної підготовки у силових структурах, а також морально-психологічні якості та психоемоційний стан як важливі складники формування ефективного фахівця. Окремо досліджено джерела щодо

взаємозв'язку між фізичною підготовкою, когнітивними і морально-психологічними якостями.

У другому розділі «Методи й організація дослідження» представлено загальну методологію дослідження та описано особливості використання відповідних методів. Матеріал проілюстровано формулами і таблицями. В тексті розділу подано основні етапи проведення дослідження.

Третій розділ дисертації «Професійно важливі психофізичні якості особового складу національної гвардії України» містить результати опитування офіцерів Національної гвардії України, проведеного з метою з'ясувати професійно-важливі якості та чинники, які обумовлюють формування психофізичної підготовленості особового складу для здійснення ними ефективної військово-професійної діяльності.

У четвертому розділі роботи «Рівень психофізичної підготовленості курсантів закладів вищої освіти національної гвардії України до військово-професійної діяльності в сучасних умовах» представлено результати тестування та опитування курсантів закладів вищої освіти Національної гвардії України, для визначення рівня сформованості професійно важливих якостей особового складу. Обґрунтовано зміст технології розвитку професійно-важливих якостей курсантів закладів вищої освіти Національної гвардії України засобами спорту та фізичної підготовки.

П'ятий розділ «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» узагальнює дані досліджень інших авторів з теми дослідження та порівнює їх з власними результатами автора. У розділі подано рівні новизни, яким відповідають отримані результати дослідження, зокрема:

уперше обґрунтовано технологію розвитку професійно-важливих якостей курсантів закладів вищої освіти Національної гвардії України засобами спорту та фізичної підготовки, яка відрізняється від інших технологій теоретичним та емпіричним обґрунтуванням її структури і змісту;

уперше здійснено обґрунтування професійно важливих для особового складу Національної гвардії України якостей, які обумовлюють формування психофізичної підготовленості до ефективної професійної діяльності;

уперше обґрунтовано характеристики курсантів за типами поведінки, що відрізняються за комплексом професійно-важливих психофізичних якостей, що дозволяє індивідуалізувати процес фізичної підготовки і спорту;

уперше встановлено факт недооцінки молодшими офіцерами значення розвитку спритності (відчуття ритму, утримання динамічної рівноваги), швидкості (часу простої реакції на зоровий подразник) та когнітивних показників (довготривалої пам'яті, зосередженості уваги й логічного мислення) для успішного виконання службових обов'язків за призначенням;

удосконалено дані про зв'язки спритності з когнітивними показниками, показниками фізичної та психофізичної підготовленості, морально-психологічними якостями особистості на контингенті курсантів;

отримали подальший розвиток дані про показники психофізичної підготовленості курсантів в умовах війни і вплив на них занять спортом.

Практична значущість досліджень полягає в розробці розробленні технології розвитку професійно-важливих якостей курсантів закладів вищої освіти Національної гвардії України засобами спорту та фізичної підготовки. За результатами дослідження підготовлено теоретико-методичні матеріали до курсу лекцій у Львівському державному університеті фізичної культури імені Івана Боберського, Київського інституту Національної гвардії України, Національної академії Національної гвардії України.

Повнота викладення матеріалів у публікаціях положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

За темою дисертації опубліковано 15 праць, які містять основні наукові результати дослідження, серед яких 2 внесено до міжнародної наукометричної бази Web of Science, 6 – наукових фахових видань категорії Б, 6 – засвідчують апробацію матеріалів дисертації, 1 – додатково відображає наукові результати дисертаційної роботи.

1. Bodnar I, Andres A, Kryzhanovskyi V, Shvets V. The influence of sports on emotional control in cadets of the National Guard of Ukraine at the beginning of

the war. *Health Prob Civil.* 17(3):269-276. <https://doi.org/10.5114/hpc.2023.128805> (Web of Science).

2. Andres A, Bodnar I, Kryzhanovskyj V. Effectiveness of the technology for developing professionally important qualities of cadets of higher education institutions of the National guard of Ukraine through sports and physical training. *Health Prob Civil.* <https://doi.org/10.5114/hpc.2024.139342> (Web of Science)

3. Andres A., Kryzhanovskyj V., Krasovska I., et al. The influence of agility indicators on formation of vocational readiness in law enforcement officers. *International Scientific Conference «SOCIETY, INTEGRATION, EDUCATION – SIE 2023» Proceedings of the International Scientific Conference. Volume I, May 26-th, 2023.* P. 165–179 <http://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/7105/6068> (Web of Science).

4. Андрес А., Крижановський В., Римар О. Соціально-особистісні аспекти психофізичної підготовки особового складу Національної гвардії України. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві.* 2021. С. 3–11. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2021-02-03-11> (наукове фахове видання категорії Б).

5. Крижановський В. О., Андрес А. С., Дух Т. І. Вагомість та взаємозв'язок психофізичних показників особового складу Національної гвардії України. *Запорізький національний вісник. Фізичне виховання і спорт.* 2021. № 4. С. 32–39. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2021-4-04> (наукове фахове видання категорії Б).

7. Павлова Ю. О., Андрес А. С., Дух Т. І., Крижановський В. О., Швець В. Л. Сучасний стан організації фізичної підготовки курсантів закладів вищої освіти органів внутрішніх справ. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова.* 2021. Вип. 3 (133). С. 95–101. DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3(133).19 (наукове фахове видання категорії Б).

8. Андрес А., Крижановський В., Павлова Ю., Дух Т. Факторна структура професійно важливих психофізичних якостей особового складу

Національної гвардії України. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2022. № 2. С. 3–12 (наукове фахове видання України категорії Б).

9. Андрес А., Слімаковський О., Крижановський В., Красовська І. Вплив показників спритності на морально-психологічні якості особистості офіцерів Національної гвардії України. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2022. № 3(59). С. 22–31. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2022-03-22-31> (наукове фахове видання України категорії Б).

10. Павлова Ю., Швець В., Крижановський В. Спеціальна фізична підготовка працівників правоохоронних органів України. *Фізична культура і спорт: досвід та перспективи*: матеріали 3-ої Міжнар. наук.-практ. конференції (8–9 квітня 2021 р., м. Чернівці) / за ред. Я. Б. Зорія. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. С. 121–123.

11. Крижановський В. О. Професійно-важливі якості особового складу Національної гвардії України. *The 8-th International scientific and practical conference «International scientific innovations in human life»* (February 16–18, 2022). Cognum Publishing House, Manchester, United Kingdom. 2022. P. 262–264.

12. Андрес А., Крижановський В. Порівняння думок експертів та початківців про ступінь важливості професійно важливих фізичних та психічних якостей офіцерів Національної гвардії України. *Фізична активність і якість життя людини*: зб. тез доп. VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (23 черв. 2022 р.) / уклад.: А. В. Цьось, С. Я. Индика. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. С. 33–34.

13. Андрес А., Крижановський В. Координація, як професійно-важлива якість особового складу національної гвардії України. *Молода спортивна наука України*. 2022. № 2. С. 30–31.

14. Павлова Ю., Боднар І., Крижановський В., Швець В. Психофізичний стан курсантів майбутніх військовослужбовців-правоохоронців в умовах війни. *Фізична культура в університетській освіті: світова практика*

та сучасні тренди: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 13 квітня 2023 р.). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. С. 54–7.

15. Крижановський В.О. Технологія розвитку професійно-важливих якостей курсантів закладів вищої освіти Національної гвардії України засобами спорту та фізичної підготовки. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України*: тези VII Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 24 листопада 2023 р.) Національний університет оборони України. Київ: НУОУ, 2023. 354-7

16. Андрес А.С., Крижановський В.О. (автори-розробники). Технологія розвитку професійно-важливих якостей курсантів закладів вищої освіти Національної гвардії України засобами спорту і фізичної підготовки. Авторське свідоцтво України N 121020. 2023 Серп. 2.

Відповідність вимогам до дисертації здобувача ступеня доктора філософії

Дисертація Крижановського Валерія Олеговича «Розвиток професійно-важливих якостей особового складу національної гвардії України засобами спорту і фізичної підготовки» (наукові керівники: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Свищ Я.С. та кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Андрес А.С.), є завершеною науково-дослідною роботою та містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які вирішують конкретне наукове завдання – покращення психофізичної підготовки особового складу Національної гвардії України для ефективної діяльності щодо забезпечення безпеки громадян, підтримки правопорядку всередині країни та підвищенню її обороноздатності. За оформленням і структурою дисертація відповідає основним вимогам до дисертацій здобувача ступеня доктора філософії. Згідно «Акту метрологічної експертизи та перевірки первинної документації матеріалів та академічної доброчесності» порушень не виявлено.

Публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення відбулися 20.02.2025 р. на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, протокол № 9.

ВИСНОВОК

За результатами розгляду дисертації Крижановського Валерія Олеговича «Розвиток професійно-важливих якостей особового складу національної гвардії України засобами спорту і фізичної підготовки», наукових публікацій за її темою, встановлення особистого внеску здобувача, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення, кафедра теорії і методики фізичної культури – структурний підрозділ Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, вважає дисертацію актуальною завершеною самостійною науковою кваліфікаційною працею, яка має теоретичне та практичне значення, в цілому відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», Наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами), й може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуючий на засіданні:

доктор наук з фізичного виховання і спорту,
професор

 Боднар І.Р.

25.02.2025

Засвідчую: